

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/483/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114211643
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114211643.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členiek senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovanému: T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, V., o zaplatenie sumy 513,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, IČO: 42 362 962, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, zastúpené: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 9C/173/2014-80 zo dňa 4. apríla 2016 - v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **m e n í** tak, že občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, IČO: 42 362 962, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** voči občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, IČO: 42 362 962, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov konania a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania vo výške 86,50 eura, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia na účet jeho právneho zástupcu. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) a tým, že na Okresnom súde Nitra sa viedlo konanie o zaplatenie sumy 513,96 eur s príslušenstvom. Súd uznesením č.k. 9C/173/2014- 65 zo dňa 24.02.2015 konanie zastavil, a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník podal voči uvedenému uzneseniu odvolanie v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Krajský súd Nitra uznesením č.k. 8Co/713/2015 - 76 zo dňa 21.12.2015 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. O trovách konania na súde prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 prvá veta OSP, v zmysle ktorého žalobca zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť trovy konania žalobca a priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 86,50 eura za 2 úkony právnej služby po 34,86 eura podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (príprava a prevzatie, vyjadrenie vo veci samej), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 16,78 eura (2 x 8,39). Žalovanému súd nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného podal včas odvolanie žalobca. Dôvodil tým, že subjekt vystupujúci ako vedľajší

účastník nie je zapísaný v zozname združení vedenom Ministerstvom hospodárstva SR a ani nebolo preukázané, že ciele v zmysle § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. sú hlavnou náplňou jeho činnosti. Na základe toho súd neoprávnene konal s daným subjektom, ktorému žiadne postavenie vedľajšieho účastníka nevzniklo. Ďalej mal žalobca za to, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadny dôvod na vysvetlenie toho, prečo vedľajší účastník, ktorý je zo zákona považovaný za personálne a odborne vybavený, má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za také úkony, ktoré má robiť sám. Ak musí byť na uvedenú činnosť právne zastúpený, potom ju nie je schopný vykonávať sám a teda nejde o združenie pôsobiace v oblasti ochrany spotrebiteľa. Poukázal pritom na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Co/958/2014 zo dňa 27.02.2015. S odvolaním sa na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/91/2012 zo dňa 25.04.2012 konštatoval, že súd je povinný riadne skúmať účelnosť trov konania pri paušálnych vstupoch vedľajších účastníkov do konania. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná náhradu trov právneho zastúpenia a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po preskúmaní uznesenia v napadnutej časti dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

5. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca dňa 15.04.2014 podal na súde prvej inštancie žalobu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplata sumy 513,96 eura s príslušenstvom titulom neuhradenia splátok úveru poskytnutého žalovanému žalobcom na základe Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 14.07.2009. Podaním zo dňa 21.11.2014, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 24.11.2014, oznámilo občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV (ďalej len „Združenie“) svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Podaním zo dňa 23.02.2015, ktoré bolo doručené súdu prostredníctvom faxu dňa 24.02.2015 a následne písomne dňa 02.03.2015 vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Späťvzatie žaloby žalobca neodôvodnil. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 9C/173/2014- 65 zo dňa 24.02.2015 konanie zastavil, a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Voči uvedenému uzneseniu podalo Združenie odvolanie v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Krajský súd Nitra uznesením č.k. 8Co/713/2015-76 zo dňa 21.12.2015 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

6. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“). Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP. Zároveň však uvedený právny predpis v ustanovení § 470 ods. 2 stanovuje výnimky z tohto základného pravidla. Podľa tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. S poukazom na novú právnu úpravu zavedenú zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok je potrebné zdôrazniť, že subjekt, s ktorým súd do 30.06.2016 konal ako s vedľajším účastníkom konania, po 01.07.2016 viac v konaní ako vedľajší účastník konania vystupovať nemôže a jeho postavenie ako vedľajšieho účastníka konania k 30.06.2016 zaniká. Tento subjekt môže po 01.07.2016 vystupovať v konaní buď ako osobitný subjekt v zmysle § 95 CSP (do konania môže byť pribratý iba na základe rozhodnutia súdu, ak s tým strana súhlasí) alebo ako všeobecný zástupca podľa § 89 CSP. Inštitút

vedľajšieho účastníka (podľa § 93 OSP) bol v novej právnej úprave nahradený inštitútom intervenienta (podľa § 81 a nasl. CSP). S poukazom na uvedené už nie je možné ďalej konať so Združením ako s vedľajším účastníkom konania, resp. intervenientom. Na základe uvedeného sa odvolací súd nezaoberal odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa prípustnosti vedľajšieho účastníctva Združenia v konaní vzhľadom na jej bezpredmetnosť, a to vplyvom novej právnej úpravy (t.j. ex lege zánik účinkov vedľajšieho účastníctva).

10. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 137 OSP (účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

13. Podľa § 146 ods. 1 písm. c) citovaného zákona, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

14. Podľa § 146 ods. 2 citovaného zákona, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

15. Odvolací súd konštatuje, že strany majú právo byť v konaní zastúpené advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnej strane potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že Združenie dobrovoľne vstúpilo do konania, pričom nekontaktovalo žalovaného a nepoznalo ani predmet konania. Združenie ako i v iných obdobných prípadoch vstúpilo do predmetného konania a uplatnilo si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia bez poznania aktuálneho stavu konania (či stále prebieha alebo bolo právoplatne skončené), či predmetu súdneho konania. S poukazom na dovtedajšiu právnu úpravu, vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými boli ochrana spotrebiteľa bolo možné predpokladať, že tento disponoval znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, preto bol spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia Združenie vôbec nepreukázalo a nezdôvodnilo ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolací súd mal za to, že takýto paušálny vstup Združenia ako vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemohlo byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemohlo byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie Združenia navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní, do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Odvolací súd v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania (právneho zastúpenia) Združeniu uvádza, že v danom prípade nedôjde k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosti účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom Združenia ako vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Teda nebolo vylúčené právne zastúpenie vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu spotrebiteľov, avšak trovy tohto zastúpenia treba v každom konaní posudzovať z hľadiska účelnosti ich vynaloženia, nakoľko strane (i vedľajšiemu účastníkovi) patrí len náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pokiaľ nemalo Združenie ako vedľajší účastník na strane žalovaného (bez kontaktovania žalovaného) o veci žiadne informácie (žalobu žiadalo doručiť po vstupe do konania), nemožno v prípade jeho právneho zastúpenia vzhľadnúť účelnosť tohto zastúpenia, keď svoje právne zastúpenie v konaní malo posúdiť až podľa znalosti konkrétnej veci a prípadnej neschopnosti kvalifikovaného konania prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov). Vychádzajúc z uvedeného, preto odvolací súd nevzhliadol

trovy Zdruzenia spojené s jeho právnym zastúpením v konaní za účelne vynaložené. Zdruzenie na ochranu práv spotrebiteľov by malo svoju činnosť, pre ktorú vzniklo, vykonávať primárne prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov) a teda jeho činnosť by nemala spočívať len v tom, že udelí všeobecné plnomocenstvo advokátovi (advokátskej spoločnosti), ktorý bude suplovať činnosti prináležiace zdruzeniu.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že Zdruzeniu náhradu trov konania nepriznal.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči Zdruzeniu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keďže žalobca bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).